

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par dokumentu “Konsultāciju dokuments par dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku”

Nr.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	<p><i>2.4.apakšpunkts</i> 2. Metodikā lietoti šādi termini: 2.4. lietotājiem nodotais dabasgāzes apjoms – trīs iepriekšējos gados vidējais lietotājiem uz piederības robežas nodotais dabasgāzes apjoms;</p>	<p>Ekonomikas ministrija Lūdzam precizēt metodikas 2.4.apakšpunktu, norādot laika posmu lietotājam nodotajam dabasgāzes apjomam (piemēram, dienā, mēnesī vai gadā nodotais dabasgāzes apjoms).</p>	<p>Ņemts vērā Metodikas projekta 2.4.apakšpunkts precizēts.</p>	<p><i>2.4.apakšpunkts</i> 2. Metodikā lietoti šādi termini: 2.4. lietotājiem nodotais dabasgāzes apjoms – trīs iepriekšējos gados vidējais <u>gadā</u> lietotājiem uz piederības robežas nodotais dabasgāzes apjoms;</p>
2.	<p><i>8.punkts</i> 8. Tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas sedz plānotie sadales sistēmas pakalpojuma nepieciešamie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojuma sniegšanas.</p>	<p>AS “Conexus Baltic Grid” Tā kā metodikas projekts nenoteic tarifu pārskata cikla garumu, metodikas projekta 8. punkts jāizsaka šādā redakcijā: „Tarifu aprēķinā iekļaujamas plānotās ar sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu saistītas izmaksas.”</p>	<p>Ņemts vērā Metodikas projekta 8.punkts precizēts.</p>	<p><i>8.punkts</i> 8. Sistēmas operators tarifu aprēķinā iekļauj plānotās ar sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu saistītas izmaksas.</p>
3.	<p><i>7. un 11.punkts</i> 7. Sistēmas operators lieto izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus un ieviešanu</p>	<p>AS “Latvijas Gāze” Metodikas 7.punktā minētais sadales izmaksu attiecināšanas modelis ir saistīts ar Metodikas</p>	<p>Ņemts vērā Metodikas projekta 7. un 11.punkts precizēts.</p>	<p><i>7. un 11.punkts</i> 7. Sistēmas operators lieto izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus, tajā skaitā kapitāla</p>

	<p>saskaņo ar regulatoru.</p> <p>11. Sistēmas operators veido tādu kapitāla izmaksu uzskaiti, kas dod precīzu un nepārprotamu priekšstatu par sadales sistēmas kapitāla izmaksām. Sistēmas operators skaidrojumu par pielietoto kapitāla izmaksu attiecināšanas metodi iesniedz vienlaikus ar tarifu projektu.</p>	<p>11.punktu, kurā tiek aprakstīta kapitāla izmaksu attiecināšanas metode. Līdz ar to, ja modelis, kurā ietverta visu izmaksu attiecināšana, ir saskaņots, nav saprotama papildus attiecināšanas metodes skaidrojuma lietderība.</p> <p><i>“7. Sistēmas operators lieto izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus un ieviešanu saskaņo ar regulatoru.</i></p> <p><i>11.Sistēmas operators veido tādu kapitāla izmaksu uzskaiti, kas dod precīzu un nepārprotamu priekšstatu par sadales sistēmas kapitāla izmaksām. Sistēmas operators skaidrojumu par pielietoto kapitāla izmaksu attiecināšanas metodi iesniedz vienlaikus ar tarifu projektu.”</i></p>		<p>izmaksu attiecināšanas metodi, un ieviešanu saskaņo ar regulatoru.</p> <p>11. Sistēmas operators veido tādu kapitāla izmaksu uzskaiti, kas dod precīzu un nepārprotamu priekšstatu par sadales sistēmas kapitāla izmaksām un to izmaiņām.</p>
4.	<p>8., 38. un 39.punkts</p> <p>8. Tarifu aprēķinā iekļaujāmās izmaksas sedz plānotie sadales sistēmas pakalpojuma nepieciešamie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojuma sniegšanas.</p> <p>38. Sistēmas operators izstrādā tarifu projektu saskaņā ar šo metodiku, nosakot ieņēmumus, kuri nepieciešami sadales</p>	<p>AS “Latvijas Gāze”</p> <p>Lūdzam atsaukt atsauci uz ieņēmumiem Metodikas 8., 38. un 39.punktā, jo ieņēmumu griestu metode nav aprakstīta Metodikā. Tāpēc piedāvājam izmantot principu, ka vidējas tarifs vienāds ar pamatotām izmaksām.</p>	<p>Nemts vērā</p> <p>Metodikas projekta 8. un 36 precizēts, paredzot, ka tarifu aprēķinā iekļauj plānotās ar sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu saistītas izmaksas.</p> <p>39.punkts svītrots.</p>	<p>8. un 36.punkts</p> <p>8. Sistēmas operators tarifu aprēķinā iekļauj plānotās ar sadales sistēmas pakalpojuma nodrošināšanu saistītas izmaksas.</p> <p>36. Sistēmas operators izstrādā tarifu projektu saskaņā ar šo metodiku, nosakot izmaksas attiecībā uz sadales sistēmas pakalpojumiem. Vienlaicīgi ar prognozētajām izmaksām sistēmas operators iesniedz regulatoram</p>

	<p>sistēmas pakalpojuma sniegšanas izmaksu segšanai.</p> <p>39. Sistēmas operators nosaka tarifus tā, lai kopējie nepieciešamie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojuma nepārsniegtu sistēmas operatora pamatotās izmaksas, kas attiecinātas uz sadales sistēmas pakalpojumu. Vienlaicīgi ar prognozētajām izmaksām sistēmas operators iesniedz regulatoram informāciju par sagaidāmajām izmaksām kārtējā gadā un divu iepriekšējo gadu faktiskajām izmaksām.</p>			<p>informāciju par sagaidāmajām izmaksām kārtējā gadā un divu iepriekšējo gadu faktiskajām izmaksām.</p>
5.	<p><i>32.punkts</i></p> <p>32. Tarifus aprēķina šādām lietotāju patēriņa apjoma grupām, kas noteiktas atkarībā no lietotāju dabasgāzes patēriņa apjoma gadā:</p> <p>32.1. līdz 5 300 kWh gadā;</p> <p>32.2. no 5 300 līdz 265 000 kWh gadā;</p> <p>32.3. no 265 000 līdz 1 335 600 kWh gadā;</p> <p>32.4. no 1 335 600 līdz 13 356 000 kWh gadā;</p> <p>32.5. no 13 356 000 līdz 133 560 000 kWh gadā;</p> <p>32.6. no 133 560 000 līdz 212 000 000 kWh gadā;</p>	<p>Guntis Zandbergs</p> <p>Izvērtējot konsultāciju dokumenta 32.punktā uzskaitīto lietotāju patēriņa apjoma grupu katrai grupai piedāvātā maksimālā patēriņa un minimālā patēriņa robežu attiecību, konstatējams, ka tās ir ļoti atšķirīgas, tā 32.2.grupā iekļaujamajiem lietotājiem šī attiecība ir 50 reizes, 32.3. un 32.7.grupai 5 reizes, 32.4. un 32.5.grupai 10 reizes, bet 32.6.grupai tikai 1,58 reizes. Pirmkārt, nenoteiktība šo lietotāju patēriņa apjoma grupu skaita noteikšanā izsauc būtisku</p>	<p>Nemts vērā</p> <p>Metodikas projekta 32.punkts precizēts, paredzot, ka tarifus var diferencēt atkarībā no lietotāju dabasgāzes patēriņa apjoma gadā, vai atkarībā no citiem diferencēšanas kritērijiem. Savukārt Metodikas projekta 33.punkts nosaka sistēmas operatora pienākumu reizē ar tarifu projektu iesniegt tarifu projektā izmantoto diferencēšanas kritēriju ekonomiski pamatojumu regulatoram vērtēšanai.</p>	<p><i>32. un 33.punkts</i></p> <p>32. Tarifus var diferencēt atkarībā no lietotāju dabasgāzes patēriņa apjoma gadā, izmaksu attiecināšanas dabasgāzes transportēšanas pakalpojuma sniegšanai un sadales sistēmas jaudas uzturēšanai un attīstīšanai, pamatojoties uz gazificēto objektu maksimālo dabasgāzes patēriņu stundā, vai atkarībā no citiem diferencēšanas kritērijiem.</p> <p>33. Sistēmas operators reizē ar tarifu projektu iesniedz tarifu projektā izmantoto diferencēšanas kritēriju ekonomisko pamatojumu.</p>

	<p>32.7. no 212 000 000 līdz 1 060 000 000 kWh gadā; 32.8. virs 1 060 000 000 kWh gadā.</p>	<p>dabasgāzes lietotāju diskrimināciju, kuriem, atbilstoši dabasgāzes patēriņam, tiek noteikts konkrētai grupai piemērojamais dabasgāzes sadales tarifs. Tā lietotājiem (mājsaimniecībām), kuras tiek iedalītas blakus grupās, piemēram 32.1. un 32.2.grupā, sistēmas operatora, atbilstoši Regulatora apstiprinātajai metodikai aprēķinātā tarifa starpība ir 1,75 reizes, aprēķinam izmantota informācija par mājsaimniecībām piemērojamiem tarifiem, kas spēkā no 01.01.2017. (publicēts AS “Latvijas gāze” interneta mājas lapā, mājsaimniecībām ar dabasgāzes patēriņu līdz 500 m³, tarifs par 1m³ (ar akcīzes nodokli un PVN) noteikts 0,69389 EUR/m³, mājsaimniecībām ar dabasgāzes patēriņu no 501 līdz 25 000 m³ - 0,39888 EUR/m³). Turpretī uzņēmumiem ar dabasgāzes patēriņu no 501 līdz 25 000 m³ - 398,88 EUR/tūkst.m³ un uzņēmumiem ar dabasgāzes patēriņu virs 25 000 līdz 126 000 m³ - 380,80 EUR/tūkst.m³, atbilstoši 32.2. un 32.3.grupas – 1.05 reizes. Uzņēmumiem, kuros</p>		
--	--	---	--	--

	<p>dabas gāzi izmanto par kurināmo, ar dabasgāzes patēriņu virs 25 000 līdz 126 000 m³ - 380,80 EUR/tūkst.m³., ar dabasgāzes patēriņu virs 126 000 līdz 1 260 000 m³ - 339,15 EUR/tūkst.m³, atbilstoši 32.3. un 32.4.grupas – 1.123 reizes.</p> <p>Lai samazinātu sadales sistēmas operatora, atbilstoši Regulatora apstiprinātajai metodikai noteikto tarifu atšķirību mājāsaimniecību blakus grupām, piedāvāju veikt izmaiņas konsultatīvā dokumenta 32.punktā, mājāsaimniecību lietotājiem izveidojot papildus divas jaunas dabasgāzes patēriņa grupas un samazinot 32.1.grupas patēriņa robežu līdz 530 kWh gadā tajā iekļaujot mājāsaimniecības, kurās dabas gāzi izmanto tikai gāzes pavardiem. Esošo 32.2.grupu sadalīt, sīkākās grupās, nosakot mazākas jaunajās grupās iekļaujamo mājāsaimniecību maksimālā un minimālā dabasgāzes gada patēriņa robežas, lai visu šo grupu maksimālā un minimālās patēriņa robežu attiecība būtu vienāda ar 5. Jaunajai 32.2.grupai, kurā iekļautas mājāsaimniecības, kurās</p>		
--	---	--	--

		<p>dabas gāzi izmanto gan gāzes pavados, gan ūdens sildāmajos katlos, dabasgāzes gada patēriņa robežas nosakot virs 530 līdz 2 650 kWh gadā. 32.3.grupai, mājsaimniecībām, kurās dabas gāzi izmanto gan gāzes pavados, gan gāzes apkures katlos, dabasgāzes gada patēriņa robežas nosakot virs 2 650 līdz 53 000 kWh gadā un 32.4.grupu mājsaimniecībām, kurās gada gāzes patēriņa apjoms ir virs 53 000 līdz 265 000 kWh gadā.</p> <p>Tas nodrošinātu mazāku dabas gāzes sadales tarifa atšķirību starp blakus esošajām dabas gāzes lietotāju grupām, pretstatā esošai tarifu starpībai starp blakus esošajām mājsaimniecību grupām. Papildus tam, piedāvātais mājsaimniecību lietotāju grupu sadalījums brīvajā dabasgāzes tirgū, ļautu tirgotājiem piedāvāt atraktīvāku piedāvājumu konkrētai mājsaimniecību grupai, kas mazinātu spriedzi saistībā ar dabasgāzes tirgus atvēršanu. Iespējams, ka šāda lielāka skaita mājsaimniecību lietotāju grupu izveidošana izsauks tarifa pieaugumu jaunajai 32.1.grupai,</p>		
--	--	--	--	--

		bet nodrošinās dabasgāzes tarifu, kuri tiks noteikti saskaņā ar jauno Regulatora metodiku izlīdzināšanos starp blakus esošajām mājstaiņniecību tarifu grupām. Rezultātā tiks novērsta situācija, ka viena mājstaiņniecība samaksājot 346,95 EUR var patērēt 500 m ³ dabasgāzes, bet mājstaiņniecība, kura ir citā patēriņa grupā par šo pašu summu netaupot var patērēt gandrīz 870 m ³ .		
II . Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
1.	<i>Metodikas projekts</i>	AS “Latvenergo” AS “Latvenergo” ir iepazinusies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas konsultāciju dokumentu par dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku un atbalsta metodikā iekļauto sadales sistēmas pakalpojumu tarifu diferencēšanas risinājumu. Diferencējot sadales pakalpojumu tarifus atbilstoši dabasgāzes patēriņa apjomam, dabasgāzes galalietotājiem var tikt nodrošināti apstākļi, ka tie proporcionāli nepārmaksā par tiem sniegtajiem dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumiem.	Nav ņemts vērā Metodikas projekta 32.paredz, ka tarifus var diferencēt atkarībā no izmaksu attiecināšanas sadales sistēmas jaudas uzturēšanai un attīstīšanai un dabasgāzes transportēšanas pakalpojuma sniegšanai vai citiem diferencēšanas kritērijiem. Detalizēta regulējuma iekļaušana metodikas projektā, var traucēt sadale sistēmas operatoru izvēlēties optimālāko sadalījumu starp maksas par sadales sistēmas jaudas uzturēšanu un attīstīšanu un maksu par dabasgāzes transportēšanas	<i>Metodikas projekts</i>

		<p>Tajā pašā laikā uzskatām, ka tarifu aprēķināšanas metodikā būtu nepieciešams noteiktāk nostiprināt tarifu diferencēšanas koeficientu noteikšanas kārtību, jo šobrīd metodika atļauj veikt diferencēšanu, nevis nosaka, kā obligāti veicamu. Rosinām tarifu diferencēšanas kārtību veidot tādu, lai diferencēšanas koeficienti būtu maksimāli balstīti uz pakalpojuma nodrošināšanas faktiskajām izmaksām, katrai metodikā noteiktajai dabasgāzes patēriņa apjoma grupai.</p>	<p>pakalpojumu vai izvēlēties optimālāko diferencēšanas kritēriju.</p> <p>To, vai diferencēšanas koeficienti būs maksimāli balstīti uz pakalpojuma nodrošināšanas faktiskajām izmaksām un to, vai attiecīgā patēriņa apjoma grupā esošie lietotāji maksā proporcionāli tiem sniegtajam sadales pakalpojumam, Regulators izskatīs, vērtējot dabasgāzes sadales sistēmas operatora iesniegto tarifu projektu.</p>	
2.	<p><i>2.6.apakšpunkts</i></p> <p>2. Metodikā lietoti šādi termini:</p> <p>2.6. sadales sistēmas pakalpojums – sistēmas operatora pakalpojums, ar kuru tiek nodrošināta noteikta dabasgāzes apjoma transportēšana no dabasgāzes pārvades sistēmas līdz dabasgāzes apgādes sistēmas piederības robežai, tajā skaitā sadales sistēmas jaudas uzturēšana un attīstīšana (turpmāk – sistēmas pakalpojums);</p>	<p>Ekonomikas ministrija</p> <p>Lūdzam izvērtēt metodikas 2.6.apakšpunkta nepieciešamību. Vēršam Jūsu uzmanību uz to, ka termins “sadales sistēmas pakalpojums” jau ir noteikts Ministru kabineta 2017.gada 7.februārā noteikumu Nr.78 “Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” 2.29.apakšpunktā (stājas spēkā 2017.gada 3.aprīlī). Turklāt termina skaidrojumā nav norādīts konkrētās dabasgāzes apgādes sistēmas nosaukums (piemēram, lietotāja dabasgāzes apgādes sistēma).</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.108 “Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” 121.punktam noteikumu projektā terminus skaidro, lai konkretizētu terminā izteiktā jēdziena izpratnes robežas, ja termins nav skaidrots vai lietots <u>augstāka juridiskā spēka normatīvajā aktā</u>. Enerģētikas likumā nav definēts termins “sadales sistēmas pakalpojums”</p> <p>Termins “sadales sistēmas pakalpojums” skaidrots gan</p>	<p><i>2.6.apakšpunkts</i></p> <p>2. Metodikā lietoti šādi termini:</p> <p>2.6. sadales sistēmas pakalpojums – sistēmas operatora pakalpojums, ar kuru tiek nodrošināta noteikta dabasgāzes apjoma transportēšana no dabasgāzes pārvades sistēmas līdz dabasgāzes apgādes sistēmas piederības robežai, tajā skaitā sadales sistēmas jaudas uzturēšana un attīstīšana (turpmāk – sistēmas pakalpojums);</p>

			<p>Ministru kabineta 2016. gada 9. februāra noteikumos Nr.85 “Dabaszgāzes piegādes un lietošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.85), kas zaudēs spēku 2017.gada 3.aprīlī, gan Ministru kabineta 2017. gada 7. februāra noteikumos Nr.78 “Dabaszgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.78), kas stāsies spēkā 2017. gada 3. aprīlī. MK noteikumos Nr.85 un Nr.78 tiek norādīts, ka sadales pakalpojums ir dabaszgāzes transportēšana sadales sistēmā.</p> <p>Metodikas projektā termins skaidrots, lai konkretizētu terminā izteiktā jēdziena izpratnes robežas. Tādējādi tiek skaidrāk un precīzāk definētas dabaszgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas. Tās ir ne tikai dabaszgāzes transportēšanas izmaksas, bet arī izmaksas, kas saistītas sadales sistēmas jaudas uzturēšanu un attīstīšanu.</p> <p>MK noteikumu Nr.85 2.6. apakšpunkts noteic, ka dabaszgāzes apgādes sistēmas</p>	
--	--	--	---	--

			<p>piederības robeža ir piederības un atbildības dalījuma vieta starp sistēmas operatora un lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmām. Līdzīgi dabasgāzes apgādes sistēmas piederības robeža definēta MK noteikumu Nr.78 2.7. apakšpunktā, kas paredz, ka dabasgāzes apgādes sistēmas piederības robeža ir piederības un atbildības dalījuma vieta starp sadales sistēmas operatora un lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmām. Ņemot vērā MK noteikumos Nr.85 un Nr.78 noteikto, piederības robeža ir vieta, starp divām dabasgāzes apgādes sistēmām un tā nepieder nevienai no tām.</p>	
3.	<p><i>12.punkts</i> 12. Regulators reizi gadā līdz 1.septembrim sagatavo kapitāla atdeves likmes aprēķinu un ar lēmumu apstiprina kapitāla atdeves likmi. Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi sistēmas operators piemēro, izstrādājot tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots nākamajā kalendārajā gadā pēc regulatora lēmuma par kapitāla atdeves</p>	<p>AS “Latvijas Gāze” Metodikas 12.punktā minētā WACC likmes aprēķināšana katru gadu nav nepieciešama, jo tarifu pārskata cikls nav definēts. Iesākām paredzēt normu, kas pieprasa jaunu WACC noteikšanu pirms tarifu projekta iesniegšanas.</p>	<p>Nav ņemts vērā Regulators 2015. un 2016.gadā ir pārskatījis kapitāla atdeves noteikšanas pieeju elektroenerģijas pārvades un sadales, dabasgāzes pārvades un ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikās. Kā jau norādīts 2015.gada 12.oktobra Konsultāciju dokumentā par Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu</p>	<p><i>12.punkts</i> 12. Regulators reizi gadā līdz 1.septembrim sagatavo kapitāla atdeves likmes aprēķinu un ar lēmumu apstiprina kapitāla atdeves likmi. Regulatora noteikto kapitāla atdeves likmi sistēmas operators piemēro, izstrādājot tarifu projektu, kura spēkā stāšanās datums plānots nākamajā kalendārajā gadā pēc regulatora lēmuma par kapitāla atdeves likmes noteikšanu pieņemšanas datuma.</p>

	likmes noteikšanu pieņemšanas datuma.		tarifu aprēķināšanas metodikas un Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikas grozījumu projektiem, Regulatora ieskatā nav lietderīga specifiskas likmes noteikšana katram komersantam atsevišķi. Būtiskāka ir vienlīdzīgas attieksmes nodrošināšana, kas ietver arī iespējami vienvērtīgu pieeju finansējuma piesaistes risku novērtēšanai. Regulāra likmes noteikšana nozarei, atsakoties no līdzšinējās prakses ar komersanta iesniegumu un atsevišķu lēmumu katram komersantam, dos iespēju paātrināt tarifu izskatīšanas procesu un samazināt administratīvo slogu.	
4.	<p><i>18.punkts</i> Pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:</p> $r_e = r_f + \beta_e \times r_m + r_n$ <p>kur r_f – bezriskā likme, kas noteikta kā Eiropas Centrālās bankas ikmēneša publicētā Latvijas valdības 10 gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada</p>	<p>AS “Latvijas Gāze” Nepieciešams papildināt Metodikas 18.punktu — R_n — nozares riska piemaksa, izsakot to šādā redakcijā: ... ietvertne-tirgus atbalsta instrumentu (veikto valsts subsīdiju/fondu ieguldījumu) siltumenerģijas ražošanai no atjaunojamajiem resursiem papildus radīto risku uz dabas gāzes sadales tīklu pakalpojumu</p>	<p>Nav ņemts vērā. Metodika paredz likmes aprēķinā izmantot nozares riska piemaksu, neietverot detalizētu informāciju par šīs piemaksas novērtējumu, lai varētu atspoguļot nozares specifiskos darbības apstākļus. Regulators neatbalsta AS “Latvijas Gāze” piedāvājumu iekļaut vienreizēju pakalpojumu apjoma</p>	<p><i>18.punkts</i> Pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina saskaņā ar šādu formulu:</p> $r_e = r_f + \beta_e \times r_m + r_n$ <p>kur r_f – bezriskā likme, kas noteikta kā Eiropas Centrālās bankas ikmēneša publicētā Latvijas valdības 10 gadu obligāciju vērtspapīru otrreizējā tirgus gada vidējā procentu likme 5 gadu</p>

	<p>vidējā procentu likme 5 gadu periodā [%];</p> <p>β_e – nozares vidējais beta koeficients, kas koriģēts atbilstoši pašu un aizņemtā kapitāla struktūrai saskaņā ar šādu formulu:</p> $\beta_e = \beta_a \times \left[1 + (1 - t) \times \left(\frac{D}{E} \right) \right]$ <p>kur</p> <p>β_a – nozares vidējais beta koeficients pirms korekcijas saistībā ar aizņemtā kapitāla izmantošanu;</p> <p>D/E – nozares aizņemtā un pašu kapitāla vidējā attiecība; ņemot vērā, ka pašu kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu un aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu ir vienādas, D/E=1;</p> <p>r_m – tirgus riska piemaksa [%];</p> <p>r_n – nozares riska piemaksa [%].</p>	<p>samazinājumu”.</p>	<p>samazinājuma efektu kā pastāvīgi metodikā definētu risku, faktiski sašaurinot riska piemaksas rādītāja tvērumu.</p>	<p>periodā [%];</p> <p>β_e – nozares vidējais beta koeficients, kas koriģēts atbilstoši pašu un aizņemtā kapitāla struktūrai saskaņā ar šādu formulu:</p> $\beta_e = \beta_a \times \left[1 + (1 - t) \times \left(\frac{D}{E} \right) \right]$ <p>kur</p> <p>β_a – nozares vidējais beta koeficients pirms korekcijas saistībā ar aizņemtā kapitāla izmantošanu;</p> <p>D/E – nozares aizņemtā un pašu kapitāla vidējā attiecība; ņemot vērā, ka pašu kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu un aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu ir vienādas, D/E=1;</p> <p>r_m – tirgus riska piemaksa [%];</p> <p>r_n – nozares riska piemaksa [%].</p>
5.	<p>46., 47. un 48.punkts</p> <p>46. Sistēmas operators atbilstoši metodikai izstrādātu tarifu projektu iesniedz regulatorā līdz 2018.gada 15.februārim.</p> <p>47. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada</p>	<p>Ekonomikas ministrija</p> <p>Saistībā ar metodikas noslēguma jautājumiem (6.sadaļa) metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc izsludināšanas (metodikas 48.punkts) un šajā dienā iepriekšējā zaudē spēku (metodikas 47.punkts). Līdz ar to,</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>Enerģētikas likuma 15.panta 1¹.punkts noiec, ka sistēmas operatori sniedz pārvades, sadales un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumus par <u>regulatora noteiktajiem tarifiem</u> vai par tarifiem, ko noteicis</p>	<p>43., 44. un 45.punkts</p> <p>45. Sistēmas operators atbilstoši metodikai izstrādātu tarifu projektu iesniedz regulatorā līdz 2018.gada 15.februārim.</p> <p>46. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 27.septembra</p>

	<p>27.septembra lēmumu Nr.1/26 „Dabāsgāzes sadales pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis 2013, 193.nr.).</p> <p>48. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.</p>	<p>ņemot vērā iepriekš minēto, vēršam Jūsu uzmanību uz to, ka, ja metodika tiks publicēta 2017.gadā un iepriekšējā zaudēs spēku, tad sadales sistēmas operators nevarēs atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta 1^l.daļā noteiktajam, saskaņā ar metodiku sniegt sadales sistēmas pakalpojumu 2017.gadā, jo metodikas 15. un 46.punkts paredz sadales sistēmas operatoram nosacījumus vai darbības saistītas ar 2018.gadu.</p>	<p>attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta regulatora atļauja.</p> <p>Tāpat dabāsgāzes sadales sistēmas operators sistēmas pakalpojumu sniedz, piemērojot Regulatora apstiprinātus tarifus, nevis saskaņā ar tarifu aprēķināšanas metodiku. Līdz 2018.gadam, kad atbilstoši Metodikas projekta 46.punktam dabāsgāzes sadales sistēmas operatoram ir jāiesniedz pirmais saskaņā ar Metodikas projektu aprēķinātais tarifu projekts, sadales sistēmas pakalpojumi tiks sniegt par dabāsgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem, kas apstiprināti ar Regulatora 2008.gada 24.jūlija lēmumu Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabāsgāzes apgādes tarifiem” atbilstoši Regulatora 2017.gada 16.marta lēmumam “Par 2008.gada 24.jūlija lēmuma Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabāsgāzes apgādes tarifiem” piemērošanu”.</p>	<p>lēmumu Nr.1/26 „Dabāsgāzes sadales pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis 2013, 193.nr.).</p> <p>47. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.</p>
6.	45.punkts	AS “Latvijas Gāze”	Nav ņemts vērā	42.punkts

	45. Līdz 2019.gadam bezriska likmes r_f un aizņemtā kapitāla atdeves likmes r_d noteikšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistikas datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri.	Atbilstoši Metodikas 45.punktam bezriska likmes un aizņemtā kapitāla atdeves likmes noteikšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistiskos datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri. Latvijas Gāzei nav skaidrs, kādēļ izvēlēts tieši šis sākuma brīdis kapitāla atdeves likmes noteikšanai. Latvijas Gāze piedāvā kapitāla atdeves likmes vidējo radītāju noteikšanai izmantot 5 gadu laika periodu, kā tas norādīts Metodikas 18. un 19.punktā.	Metodikas projekta 18.un 19.punkts paredz bezriska likmes r_f un aizņemtā kapitāla atdeves likmes r_d aprēķināšanā izmantot gada vidējo procentu likmi 5 gadu periodā, vienlaikus metodikas projekta 42.punkts paredz, ka līdz 2019.gadam aprēķināšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistikas datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri, pakāpeniski sasniedzot 5 gadu periodu. 2014.gada 1.janvāris ir brīdis, kad Latvijā tika ieviests <i>euro</i> . Periodu pirms <i>euro</i> ieviešanas Latvijā raksturo lielākas svārstības un nepieciešamība iekļaut papildu valsts riska piemaksu saistībā ar tobrīd pastāvējušiem valūtas devalvācijas riskiem, kas šobrīd nav aktuāli.	42. Līdz 2019.gadam bezriska likmes r_f un aizņemtā kapitāla atdeves likmes r_d noteikšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistikas datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri.
7.	<i>Noslēguma jautājumi</i> 45. Līdz 2019.gadam bezriska likmes r_f un aizņemtā kapitāla atdeves likmes r_d noteikšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistikas datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri.	AS “Conexus Baltic Grid” Vēršam SRRK uzmanību uz nemainīgo Inčukalna pazemes gāzes krātuves lomu nepārtrauktā un stabilā Latvijas dabasgāzes apgādē, ka arī nepieciešamību nodrošināt iespējami vienlīdzīgu konkurenci starp dažādiem	Nav ņemts vērā AS “Conexus Baltic Grid” priekšlikumā ietvertā norma neatbilst likumdevēja dotajam pilnvarojumam. Atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta 1 ^l .daļā noteiktajam sistēmas operatori sniedz pārvades,	<i>Noslēguma jautājumi</i> 42.. Līdz 2019.gadam bezriska likmes r_f un aizņemtā kapitāla atdeves likmes r_d noteikšanai izmanto Eiropas Centrālās bankas publicētos statistikas datus par periodu, kas sākas ar 2014.gada 1.janvāri. 43. Sistēmas operators atbilstoši

	<p>46. Sistēmas operators atbilstoši metodikai izstrādātu tarifu projektu iesniedz regulatorā līdz 2018.gada 15.februārim.</p> <p>47. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 27.septembra lēmumu Nr.1/26 „Dabaszgāzes sadales pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis 2013, 193.nr.).</p> <p>48. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.</p>	<p>dabaszgāzes piegādātājiem un avotiem, kas ir izvirzīts kā viens no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabaszgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu galvenajiem mērķiem, kura sasniegšanai dalībvalstu rīcībā ir dažādi instrumenti, tai skaitā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas saistības un lietotāju aizsardzība. Latvijas dabaszgāzes tirgus stabilas apgādes nodrošināšanai ir kritiski svarīgi iespējami izlīdzināt dažādu piegādes tehnoloģiju infrastruktūras fiksēto izmaksu ietekmi uz dažādu piegādātāju Latvijas virtuālajā tirdzniecības punktā piedāvātās dabaszgāzes vairumcenu.</p> <p>Ievērojot minēto, ierosinām papildināt metodikas projektu ar 46¹. punktu šādā redakcijā: „Līdz brīdim, kad stājas spēkā jauni dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifi, sistēmas operators lietotājiem, kuri izmanto sadales sistēmu dabaszgāzes transportēšanai,</p>	<p>sadales un dabaszgāzes uzglabāšanas pakalpojumus par regulatora noteiktajiem tarifiem vai par tarifiem, ko noteicis attiecīgais pakalpojumu sniedzējs saskaņā ar regulatora noteikto tarifu aprēķināšanas metodiku, ja ir saņemta regulatora atļauja. Likumdevējs ir uzskatījis, ka tarifi ir jānosaka katram sistēmas pakalpojuma veidam atsevišķi, neiekļaujot viena sistēmas pakalpojuma tarifā, cita sistēmas pakalpojuma komponenti.</p> <p>Savukārt Enerģētikas likuma pārejas noteikumu 46.punkts paredz, ka līdz brīdim, kad Regulators pieņem lēmumu par tarifu apstiprināšanu dabaszgāzes pārvadei, uzglabāšanai un sadalei un lēmumu par dabaszgāzes cenas apstiprināšanu saistītajiem lietotājiem, attiecīgie sistēmas operatori un publiskais tirgotājs dabaszgāzes apgādes pakalpojumus sniedz par tarifiem, kas noteikti akciju sabiedrībai “Latvijas Gāze”.</p> <p>Līdz ar to Regulatora ieskatā, Enerģētikas likumā jau ir noteikts pārejas perioda</p>	<p>metodikai izstrādātu tarifu projektu iesniedz regulatorā līdz 2018.gada 15.februārim.</p> <p>44. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 27.septembra lēmumu Nr.1/26 „Dabaszgāzes sadales pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (Latvijas Vēstnesis 2013, 193.nr.).</p> <p>45. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis”.</p>
--	--	--	---	--

		<p>piemēro dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu, kuram tiek pieskaitīta dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu komponente.”.</p>	<p>regulējums attiecībā uz spēkā esošo tarifu piemērošanu, tādejādi Regulatoram nav pamata ieviest citu regulējumu. Turklāt Enerģētikas likums neparedz deleģējumu Regulatoram iekļaut dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifā dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu tarifu komponenti.</p>	
--	--	--	--	--